

Statistik om kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser 2017

Under 2017 hade strax över 400 000 individer insatser inom den kommunala hälso- och sjukvården. Av dessa fick 42 procent insatser varje månad under året. Majoriteten av de som får insatser är 65 år eller äldre.

Kommunal hälso- och sjukvård

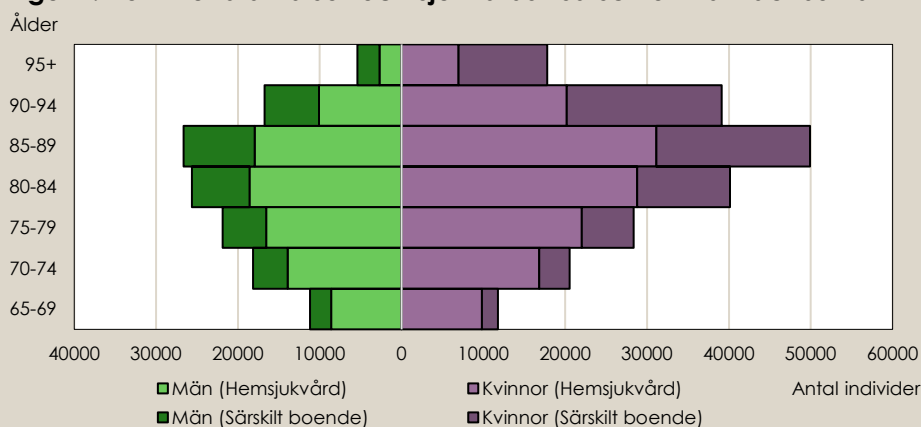
Med kommunal hälso- och sjukvård avses sjukvård som genom kommunens åtagande och ansvar ges i patientens bostad eller där patienten vistas. Kommunerna ansvarar enligt 12 kap. 1 och 2 § § och 14 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) för hälso- och sjukvård (dock inte läkarinsatser) i särskilt boende och dagverksamheter samt, i de fall man har avtal med landstinget, även i hemsjukvård i ordinärt boende.

Från och med 2014 har alla kommuner förutom de i Stockholms län (bortsett från Norrtälje) ansvar för hemsjukvården.

Äldre kvinnor vanligaste gruppen

Nästan 403 000 individer var någon gång under 2017 mottagare av kommunal hälso- och sjukvård. Drygt hälften av alla dessa är kvinnor i åldern 65 år eller äldre, varav 35 procent bor på särskilt boende. Män i åldern 65 år eller äldre står för nästan en tredjedel av alla som fick insatser under 2017 och 30 procent av dessa bor på särskilt boende. Sammanfattningsvis är det fler kvinnor än män i åldern 65 år eller äldre som får insatser och andelen som bor på särskilt boende är högre bland kvinnor, se figur 1.

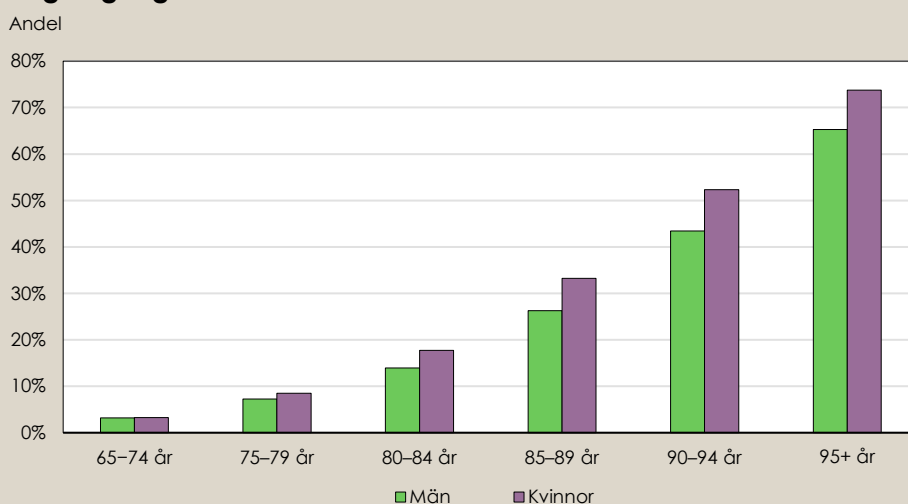
Figur 1. Kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser för individer 65+ år

Källa: Registret över kommunal hälso- och sjukvård, registret över insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade samt registret över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning, Socialstyrelsen

Skillnaden i antal insatser mellan män och kvinnor i åldern 65 år eller äldre beror på att det finns fler äldre kvinnor än män i riket men även på grund av att andelen av äldre kvinnor som får kommunal hälso- och sjukvård är högre jämfört med andelen av äldre män som får insatser. Det förekommer 97 män per 100 kvinnor för individer 65–69 år och denna skillnad ökar gradvis till att vara 31 män per 100 kvinnor för individer 95 år eller äldre. Figur 2 visar andelen som får insatser baserat på antalet individer efter ålder och kön i populationen.

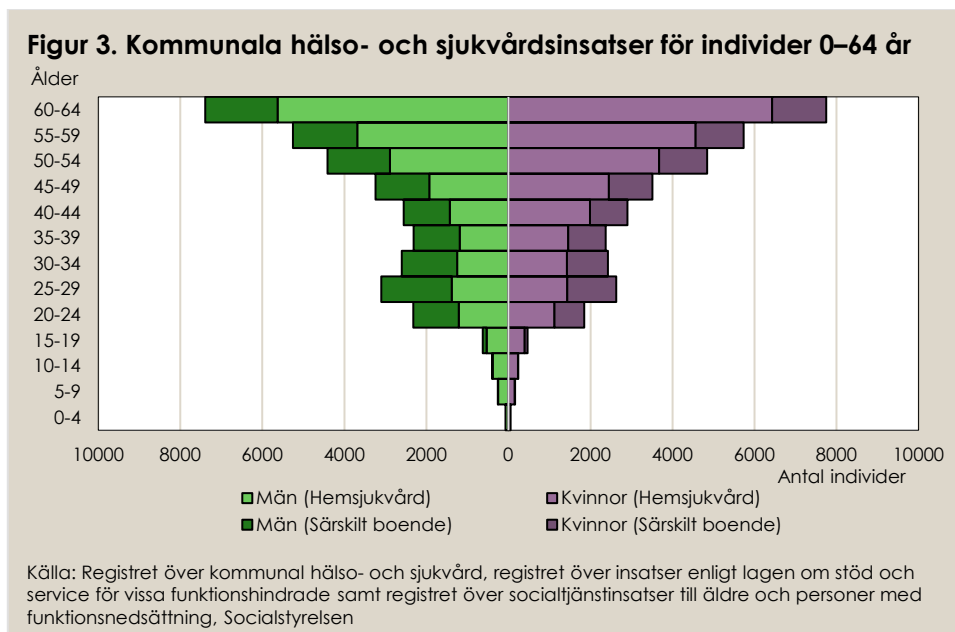
Figur 2. Andel av befolkningen med kommunal hälso- och sjukvård någon gång under 2017.

Källa: Registret över kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser, Socialstyrelsen

I figur 3 visas antal individer som är yngre än 65 år och har kommunal hälso- och sjukvård. Det är en relativt jämn fördelning mellan könen: 34 900 kvinnor och 34 500 män fick insatser inom kommunal hälso- och sjukvård någon gång under 2017. Det är 37 procent av männen och 27 procent av kvinnorna som bor på särskilt boende (av de som har kommunal hälso- och sjukvård), vilket betyder att fler män än kvinnor (0–64 år) som fått insatser inom kommunal hälso- och sjukvård bor på särskilt boende.

Statistiken visar att det är få personer under 20 år som har kommunal hälso- och sjukvård. Detta kan möjligtvis bero på att vården till barn utförs som egenvård av till exempel vårdnadshavare, personal i förskola eller skola. Dessutom regleras fördelningen av ansvaret mellan respektive landsting och kommun i lokala överenskommelser och dessa innebär bland annat att kommunernas ansvar för hemsjukvård i vissa regioner inte omfattar barn och unga. En anledning till att antalet individer med insatser i åldersgruppen 35–39 år är lägre än för dem i åldersgrupperna 30–34 år samt 40–44 år kan vara att det under åren 1978 till 1982 föddes färre personer än under åren innan och efter denna period.

Sammanfattningsvis visar statistiken att antalet och andelen individer med kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser generellt sett ökar med stigande ålder. Andelen individer av befolkningen som får kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser är stabil över tid (fr.o.m. 2014 och framåt) och detsamma gäller andelen som bor på särskilt boende.

Stora lokala skillnader

I genomsnitt har nästan hälften av alla individer 80 år eller äldre fått kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser år 2017 och för individer 65–79 år är andelen 8,7 procent. I tabell 1 presenteras de kommuner med högst respektive lägst andel av dess invånare som får insatser fördelat på ålder. Det är en stor variation mellan kommunerna där den högsta andelen för individer 65–79 år som fått insatser är 21 procent, medan den lägsta andelen är 3,3 procent. Bland individer 80 år eller äldre är variationen större där den högsta andelen är 80,2 procent, medan den lägsta andelen är 29 procent.

Tabell 1. Andel av befolkningen med kommunal hälso- och sjukvård någon gång under 2017. De fem kommuner med högst och lägst andel fördelat på ålder.

Kommun*	Andel (%) 65–79 år	Kommun*	Andel (%) 80 år eller äldre
Osby	21,0	Högsby	80,2
Högsby	20,1	Osby	78,9
Heby	18,6	Eda	72,9
Eda	16,9	Sjöbo	72,7
Kalmar	16,8	Heby	72,1
Stenungsund	4,2	Kungälv	31,5
Öckerö	4,1	Sorsele	30,9
Tjörn	3,9	Stenungsund	29,5
Ovanåker	3,7	Bollnäs	29,1
Ockelbo	3,3	Ovanåker	29,0

*Kommunerna i Stockholms län (bortsett från Norrtälje) är ej inkluderade med anledning av att de inte tagit över ansvaret för hemsjukvården. Kommuner med bortfall är inte inkluderade (närmare beskrivning om dessa finns i kvalitetsdeklarationen).

Källa: registret över kommunal hälso- och sjukvård, Socialstyrelsen.

Tidsserier och regionala skillnader

Omfattningen av statistiken har ändrats över tid. I början fick Socialstyrelsen bara in uppgifter om vård i särskilt boende samt till personer med dagverksamhet. Sedan flera år tillbaka har hemsjukvården gradvist kommunaliserats, vilket innebär att omfattningen av registret har ökat. Därför är det naturligt att antalet kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser nationellt har ökat över tid.

Vid publicering av denna statistik är det endast Stockholms län (bortsett från Norrtälje) som inte har kommunaliserat hemsjukvården.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information i Excel-filen:
www.socialstyrelsen.se/publikationer2019/2019-1-2

Kontakt:

Statistikfrågor:

Jimi Löfman

Telefon: 075-247 42 82

E-post: Jimi.Lofman@socialstyrelsen.se

Sakfrågor:

Eva Lejman

Telefon: 075-247 33 65

E-post: Eva.Lejman@socialstyrelsen.se